

İŞÇİ SİMSARLIĞINDA BAZI SENDİKACILARIN SORUMLULUĞU

Aydınlık Dergisi, 19 Temmuz 2009

Yıldırım Koç

Geçen haftaki yazımda, kiralık işçi bürolarını ele almış, bu konuda emperyalist güçlerin ve AKP'nin politikalarının yanı sıra, bazı sendikacıların sorumluluğundan söz etmiştim. Bu hafta bu konuyu ele alacağım. Amacım da, önemli sorumluluklar üstlenen bazı sendikacıların günü kurtarmak için attıkları bazı imzaların, işçi sınıfımıza ve sendikacılık hareketine nasıl zararlar verebileceği konusunda uyarmak.

Cumhurbaşkanı'nın 9 Temmuz 2009 günü, bu konudaki yasayı bir defa daha görüşülmek üzere TBMM Başkanlığı'na göndermiş olması, sorunu biraz ertelemişe benziyor. Ancak, konu bir başka biçimde yeniden gündeme gelebilir.

Geçen hafta da yazdığım gibi, işçi simsarlığının iki ayağından biri, şirketlere işçi kiralama yetkisi veren 4857 sayılı İş Yasası'dır. Bu Yasa AKP iktidarı döneminde, 2003 yılında kabul edildi. Ancak yasa taslağı 2002 yılında hazırlandı ve bu konuda dönemin TÜRK-İŞ, DİSK ve HAK-İŞ Genel Başkanları peşin onay verdiler. Bu üç konfederasyon başkanının peşin onay verdiği konulardan biri de şirketlerin işçi kiralayabilmesiydi.

26 Haziran 2001 günü, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yaşar Okuyan, TİSK Genel Başkanı Refik Baydur, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral, DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi ve HAK-İŞ Genel Başkanı Salim Uslu bir protokol imzaladılar. Bu protokole göre, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını temsilen 3 üye, TÜRK-İŞ, DİSK ve HAK-İŞ'i temsilen birer üye ve TİSK'i temsilen 3 üyeden oluşan bir bilim kurulu, İş Kanunu Tasarısı hazırlayacaktı.

Protokolde şöyle deniliyordu: "Kurulun oybirliği ile alacağı kararlar herhangi bir çekince ileri sürülmeden taraflarca kabul edilmiş sayılacak, oy çokluğu ile alınan kararlar da kabul edilmiş sayılacak, fakat bu konularda tarafların deklerasyon hakkı saklı kalacaktır."

Bu protokol uyarınca TÜRK-İŞ'i temsilen Prof.Dr.Sarper Süzek, DİSK'i temsilen Prof.Dr.Devrim Ulucan ve HAK-İŞ'i temsilen Prof.Dr.Öner Eyrenci bilim kuruluna katıldı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın temsilcileri Prof.Dr.Metin Kutal, Prof.Dr.Toker Dereli ve Prof.Dr.Savaş Taşkent; TİSK'in temsilcileri de Prof.Dr.Münir Ekonomi, Prof.Dr.Algun Çifter ve Prof.Dr.Teoman Akunal idi.

Bilim kurulu, ilk taslağını 31 Mayıs 2002 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'na sundu. Kiralık işçilik, bu taslağın 8. maddesinde, "ödünç iş ilişkisi" başlığı altında düzenlenmişti.

Bu taslak, 21 Haziran 2002 tarihinde Abant'ta işçi ve işveren konfederasyonlarının uzman ve temsilcilerinin de katıldığı bir toplantıda ele alındı. Bu tartışmaları da dikkate alan bilim kurulu, 26 Haziran 2002 tarihinde İş Kanunu taslağına son biçimini verdi ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'na sundu. Kiralık işçilik, 8. maddede aynı şekilde yer aldı.

Bilim kurulu, kıdem tazminatına ilişkin öneride anlaşamadı; diğer tüm konularda oybirliğiyle karar alındı.

Diğer bir deyişle, TÜRK-İŞ, DİSK ve HAK-İŞ Genel Başkanları, kiralık işçilik konusundaki düzenlemeye, yetkilendirdikleri öğretim üyeleri aracılığıyla, EVET demiş oldular. 2003 yılında kabul edilen 4857 sayılı İş Yasası'ndaki işçi karşıtı hükümlerin çok büyük bölümü, bu bilim kurulu tarafından oybirliğiyle kabul edilen taslakta yer aldı.

TÜRK-İŞ, DİSK ve HAK-İŞ, 26 Haziran 2009 günü kabul edilen 5920 sayılı Yasayla getirilmek istenen işçi simsarlığına haklı olarak karşı çıktılar. Ancak unutulmaması gereken önemli bir nokta var. 26 Haziran 2009 günü kabul edilen bu Yasayı savunanlar eğer çıkarlar ve Bayram Meral, Süleyman Çelebi ve Salim Uslu tarafından imzalanan protokolü ortaya koyarlarsa, bu üç konfederasyon genel başkanının işçi kiralamayı kabul ettiğini kamuoyuna açıklarlarsa, kim nasıl cevap verecek?